

Landslægeembedet

Vejledning om vaccination mod COVID-19 og til den relaterede udvidede vaccinationspakke (influenza, pneumokokker mv.)

Til læger, sygeplejersker, m.m.

Udgivet den 9. november 2021

Denne vejledning omfatter retningslinjer for vaccination mod COVID-19 samt anvendelse af de vacciner der indgår i den såkaldte **udvidede vaccinationspakke**. Den udvidede vaccinationspakke omfatter brug af influenza-vaccination, herunder til børn, pneumokok-vaccination samt kighostevaccination til gravide.

Vaccination mod COVID-19

Ved opstart af vaccination mod COVID-19 i januar 2021 blev der udelukkende brugt vaccinen Comirnaty® fra Pfizer-BioNTech. Det var på daværende tidspunkt den eneste tilgængelige vaccine. I april 2021 overgik Grønland til at anvende vaccinen Spikevax® fra firmaet Moderna. Begge vacciner er såkaldte mRNA vacciner som koder for spike-proteinet i SARS-CoV-2.

Grundprincipper for anvendelse af mRNA-vacciner mod COVID-19

- Til alle nye vaccinationsforløb anvendes kun Spikevax® fra firmaet Moderna.
- Der skal altid anvendes den samme vaccine ved første og anden vaccination samt ved en eventuel booster-vaccination. Der kan dog i konkrete situationer anvendes en anden mRNA vaccine, men der er tale om såkaldt "off label" anvendelse som skal ordineres af læge.
- Hvis en borger utilsigtet har modtaget to forskellige covid-19-vacciner, der benytter samme antigen (mRNA-vacciner), kan borgeren betragtes som færdigvaccineret.
- Personer, der har haft COVID-19 anbefales at blive primær-vaccineret og booster-vaccineret. Vaccination kan tilbydes tidligst 1 måned efter overstået sygdom og derefter så hurtigt som muligt.
- Man starter aldrig forfra i vaccinationsserien uanset hvor lang tid der er gået mellem 1. og 2. vaccination.
- Begge mRNA vacciner er godkendt til brug fra 12 år og opefter.
- Gravide anbefales at blive vaccineret i 2. eller 3. trimester. Har den gravide særlig øget risiko for et alvorligt forløb med covid-19, kan vaccination efter en lægefaglig vurdering foregå på ethvert tidspunkt i graviditeten. Ammende kan vaccineres med det samme.
- Booster vaccination tilbydes tidligst 6½ måned efter 2. dosis i den primære vaccinationsserie. Gør særlige praktiske forhold sig gældende kan booster vaccinationer påbegyndes 6 måneder efter 2. dosis. Særlige grupper kan vaccineres tidligere.
- Covid-19 vacciner skal administreres ved intramuskulær (i.m.) injektion.
- Covid-19-vaccinerne kan gives med hvilket som helst interval til andre vacciner, herunder influenza-vaccine, dvs. også samtidigt.
- Absolutte og relative kontraindikationer for anvendelse af mRNA-vacciner:
 - Personer som har haft alvorlige allergiske reaktioner over for et eller flere af indholdsstofferne i vaccinen, herunder personer med kendt allergi mod macrogoler/PEG/polyethylene glycol.
 - Personer, som har haft anafylaktisk straksreaktion efter første vaccination med Comirnaty® eller Spikevax®. Søg specialistrådgivning.
 - I tilfælde af akut sygdom eller feber over 38°C bør vaccinationen udskydes.
 - Vaccination bør gives med forsigtighed til personer med trombocytopeni og koagulationsforstyrrelser, og der bør anvendes særlige kanyler (fx størrelse 25-27 G). Søg specialistrådgivning.
 - Personer, der tidligere har oplevet anafylaktisk straksreaktion efter vaccination eller efter injektion af et lægemiddel, bør vurderes af en læge som eventuelt bør søge specialistrådgivning.

Særlige regler ved brug af Comirnaty® fra Pfizer-BioNTech

- Anden vaccination gives tidligst 21 dage efter første dosis. Hvis den anden dosis af Comirnaty® er givet mindre end 19 dage efter den første dosis, medregnes denne dosis ikke, og en ekstra dosis (en tredje dosis) skal gives mindst 21 dage efter den dosis, der er givet for tidligt.
- Til booster vaccination anvendes samme dosis som ved den primære vaccination (0.3 ml. opblandet vaccine svarende til 30 mikrogram vaccineantigen).

Særlige regler ved brug af Spikevax® fra firmaet Moderna

- Anden vaccination gives minimum 28 dage efter første dosis. Hvis den anden dosis af Spikevax® er givet mindre end 25 dage fra første dosis, medregnes denne ikke, og en ekstra dosis (en tredje dosis) skal gives mindst 25 dage efter den dosis, der blev givet for tidligt.
- Til booster vaccination (3. stik) anvendes den halve dosis som ved den primære vaccination (0,25 mL vaccine svarende til 50 mikrogram vaccineantigen).

Særlige regler ved vaccination af personer, som har fået Covid-19 vaccine AstraZeneca (Vaxzevria®)

Såfremt en borger har fået 1. stik med Vaxzevria® tilbydes Moderna som anden og eventuel 3. vaccination (booster). Booster vaccination gives efter samme principper som anvendes til personer, der udelukkende er mRNA-vaccineret.

Den udvidede vaccinationspakke (vaccination mod influenza, pneumokokker og kighoste (til gravide))

Landslægeembedet udvidede midlertidigt i 2020 vaccinationspakken i Grønland med henblik på at reducere antallet af sårbare patienter, der rammes af andre alvorlige infektionssygdomme, og dermed medvirke til at forhindre et overbelastet sundhedsvæsen under et eventuelt udbrud af COVID-19. Den udvidede vaccinationspakke er blevet forlænget, og er nu **gældende til 31. marts 2022**.

Den **udvidede vaccinationspakke** indeholder:

1. Gratis vaccination mod influenza til børn i alderen 2-6 år.

2. Gratis influenzavaccinationer til alle fyldt 65 år inden den 15. januar 2022 og til risikogrupper, f.eks. kronisk syge under 65 år (jf. tabel) samt personale i sundheds- og plejesektoren, der har opgaver med pleje, omsorg og behandling af borgere, der er i særlig risiko for alvorligt forløb med influenza.

3. Gratis vaccination mod invasiv pneumokoksygdom til alle fyldt 65 år på vaccinations-tidspunktet og til risikogrupper, f.eks. kronisk syge under 65 år (jf. tabel), som ikke er blevet vaccineret med pneumovax de sidste 6 år.

4. Gratis kighostevaccination til gravide i 3. trimester, som ikke er blevet vaccineret mod kighoste i 2020.

Ad 1: Inflenzavaccination til børn i alderen 2-6 år

Vaccination mod influenza til børn (Fluenz Tetra®) gives som en næsespray, der sprøjtes op i hvert næsebor. Denne vaccine er specielt udviklet og godkendt til børn.

Målet med vaccination af børn i denne aldersgruppe er at nedsætte sygeligheden i børnefamilier samt at nedsætte smittespredningen i samfundet. Mindre børn spiller en stor rolle i spredningen af influenza i samfundet, da de er meget smitsomme, når de har influenza. Samtidig har de mange kontakter i løbet af en dag, som kan blive smittet, hvis de kommer i kontakt med barnet. Derfor kan man ved at vaccinere børn i alderen 2-6 år forebygge mange influenzatilfælde i den samlede befolkning

Vaccinen er en levende, svækket vaccine. Levende svækkede vacciner indeholder hele viruspartikler – i dette tilfælde viruspartikler fra fire forskellige influenzastammer, der er behandlet, sådan at de ikke kan give sygdom hos raske personer.

Dosis er 0,2 ml (administreret som 0,1 ml pr. næsebor). Børn, som ikke tidligere er blevet vaccineret mod sæsonbestemt influenza, bør have en anden dosis efter minimum 4 uger.

De hyppigste bivirkninger forbundet med influenzavaccination gennem næsespray er milde og varer ikke længe. Bivirkninger kan være tilstoppet eller løbende næse, hovedpine, feber, muskelsmerter og nedsat appetit. Risikoen for alvorlige bivirkninger, såsom allergiske reaktioner, er meget lille og på niveau med andre børnevaccinationer.

Vaccinen opbevares i køleskab (2 °C – 8 °C).

Den vaccine, der gives som næsespray, må ikke gives til børn, der er allergiske over for de aktive stoffer eller et af de andre indholdsstoffer i

vaccinen. Den må heller ikke gives til børn, der er allergiske over for gentamicin (en type antibiotika) eller for æg eller æggeproteiner. Vaccinen bør desuden ikke gives til børn med alvorligt svækket immunforsvar (fx børn med akut leukæmi) eller børn, der behandles med immunhæmmende medicin (fx højdosis kortikosteroider), eller med salicylater. Desuden bør den ikke gives til børn med svær astma eller kompromitteret vejrtrækning.

Fluenz Tetra® er en levende svækket vaccine, og der skal derfor være opmærksomhed på intervallet mellem den og andre levende svækkede vacciner. To levende svækkede vacciner må gerne administreres samtidig, men hvis ikke de gives på samme tidspunkt, skal der være et interval på fire uger mellem administrationerne. Se nærmere på Statens Serum Instituts hjemmeside.¹

Ad 2: Influenzavaccination til voksne

Vaccinen indeholder overfladeproteiner fra influenzavirus fra de af WHO anbefalede vaccinstammer.

Målgruppen fremgår af tabellen.

Vaccinen medfører beskyttelse mod de specifikke influenzastammer i vaccinen efter 2-3 uger. Immuniteten holder sædvanligvis 6-12 måneder. Allerede seks måneder efter vaccination er antistofniveauet faldet til 50% af peak-antistofniveauet. En influenzavaccine er ikke 100% effektiv mod influenza. Influenzavaccinen kan gives samtidig med andre vacciner herunder COVID-19-vaccinen, men i separate sprøjter og på forskellige injektionssteder.

De hyppigste bivirkninger er lokal irritation på injektionsstedet, og, mindre hyppigt, almen utilpashed, feber og muskelsmerter, der sædvanligvis forsvinder i løbet af 1-2 dage uden behandling.

Vaccination mod pneumokokker

Vaccinen (Pneumovax) medfører beskyttelse mod invasiv pneumokoksygdom og indeholder kapselmateriale fra de 23 pneumokok-serotyper. Den 23-valente vaccine (PPV23) er valgt til det gratis vaccinationsprogram, fordi den beskytter mod mange typer af pneumokokker, og mod de serotyper der oftest giver alvorlig sygdom hos personer der er fyldt 65 år. Prevenar 13 bør ikke anvendes.

Grundvaccinen består af én dosis, der gives intramuskulært. For personer med normalt immunforsvar kan revaccination foretages efter hvert 6. år.

Målgrupperne fremgår af tabellen.

Pneumokokvaccinen kan gives samtidig med andre vacciner herunder COVID-19- og influenzavacciner, men i separate sprøjter og på forskellige injektionssteder.

Samtidig administration af pneumovax og varicella-zostervirus vaccine (Zostavax) kan føre til nedsat immunogenicitet af Zostavax.

I tilfælde af akut sygdom ledsaget af feber bør vaccinationen udskydes.

De hyppigste bivirkninger er rødme, hævelse og ømhed på injektionsstedet, hovedpine, træthed, muskelsmerter og feber.

Difteri-tetanus-kighoste-boostervaccine

Vaccinen (diTekiBooster) indeholder toksiner fra difteri-, stivkrampe- og kighostebakterier i en fuldstændig afgiftet form.

Målgruppen fremgår af tabellen.

Der gives én dosis intramuskulært. Difteri-tetanus-kighoste-boostervaccinen kan gives samtidig med andre vacciner herunder COVID-19- og influenzavacciner, men i separate sprøjter og på forskellige injektionssteder.

I tilfælde af akut sygdom med høj feber bør vaccinationen udskydes. Milde infektioner som almindelig forkølelse og let feber op til 38°C giver ikke anledning til at udskyde vaccinationen.

Kighostevaccination i graviditeten er sikker for både mor og barn, og medfører god beskyttelse af barnet mod kighoste i månederne efter fødslen. De hyppigste bivirkninger er forbigående kløe, rødme, hævelse og ømhed på injektionsstedet, og feber.

Efter revaccination varer beskyttelsen mod difteri og stivkrampe i ca. 10 år. Varigheden af beskyttelse mod kighoste er endnu ikke fastslået.

Registrering

Vaccinationerne skal registreres i Cosmic under "Vaccinationskort – øvrige".

NB: Det nødvendige beredskab (Inj. Adrenalin) til behandling af anafylaktiske reaktioner bør altid være til stede ved vaccination.

Den udvidede vaccinationspakke		
Hvem	Sygdomme	Vacciner
<ul style="list-style-type: none"> • Alle fyldt 65 år på vaccinationstidspunktet • Risikogrupper under 65 år <ul style="list-style-type: none"> ○ Diabetes mellitus ○ Kronisk hjertesygdom ○ Kronisk lungesygdom ○ Kronisk leversygdom ○ Kronisk nyresygdom ○ Manglende milt eller dysfunktion af milt ○ Immunsuppression ○ Liquorlækage ○ Tidligere invasiv pneumokoksygdom ○ Cochlear implantation ○ Stamcelletransplantation ○ Organtransplantation • Erhvervsrisiko <ul style="list-style-type: none"> ○ Svejser 	Invasiv pneumokoksygdom	Pneumovax
<ul style="list-style-type: none"> • Gravide i 3. trimester 	Kighoste	diTekiBooster
<ul style="list-style-type: none"> • Alle fyldt 65 år inden den 15. januar 2022 • Førtidspensionister • Risikogrupper under 65 år <ul style="list-style-type: none"> ○ Diabetes mellitus ○ Kronisk hjertesygdom ○ Kronisk lungesygdom ○ Kronisk leversygdom ○ Kronisk nyresygdom ○ Medfødt eller erhvervet immundefekt ○ Påvirket respiration pga. nedsat muskelkraft ○ Svært overvægtige (BMI>40) ○ Alle gravide i 2. eller 3. trimester ○ Husstandskontakter til svært immunsupprimerede • Personale i sundheds- og plejesektoren, der har opgaver med pleje, omsorg og behandling af borgere, der er i særlig risiko for alvorligt forløb med influenza. 	Influenza	Fluenz Tetra®

Nuuk, 9. november 2021
Paneeraq Noahsen / Henrik L. Hansen
Landslægeembedet

ⁱ Vejledende intervaller mellem vaccinationer med levende og inaktiverede vacciner
<https://www.ssi.dk/vaccinationer/boernevaccination/intervaller-og-tilpasning-til-programmet/interval-mellem-vaccinationer/levende-og-inaktiverede-vacciner>